Uitwerking – Doorontwikkeling en versterking Friese wijk en gebiedsteams – periode 2023/2024- *werkdocument*

Aanleiding

- Doelstelling Regiovisie: Verbeteren aansluiting Gemeentelijke toegang en specialistische jeugdhulp is één van de twee pijlers van de regiovisie.
  Onderdeel daarvan is het besluit dat er tweejaarlijkse een monitor gemeentelijke toegang gehouden wordt. In dit document bespreken we de opvolging van de bevindingen uit de monitor die in 2022 is afgenomen.
- Doelstelling Hervormingsagenda: *Betere toegang tot hulp en ondersteuning.* Het verbeteren van de toegang tot zorg voor jongeren en hun gezin. De uit te werken maatregelen moeten leiden tot de juiste zorg op het juiste moment, op de juiste plek met beter beheersbare kosten.

Inhoudelijk kader

We streven naar meer eenheid tussen de Friese gemeenten in basisvoorwaarden voor effectieve jeugdhulp: het verwijsproces, benodigde professionaliteit en beoordeling van de hulpvraag. We zetten in op verbetering van de samenwerking tussen gemeenten en partners door verbeterde informatievoorziening in de vorm van het regionaal ondersteuningsplan jeugd. We leren van onze gezamenlijke praktijk, inzichtelijk gemaakt in de Regionale monitor – toegang tot jeugdhulp en handelen op basis van dát waarvan we weten wat werkt.

Goede toegang tot jeugdhulp betekent dat jeugd en gezin die een hulpvraag hebben zo snel mogelijk – en in zo min mogelijk stappen – passende ondersteuning krijgen. Het principe van ‘matched care’ staat voor ons centraal. Dat vraagt onder andere om een goede intake (vraagverheldering, probleem- en krachtenanalyse en verklarende analyse) en om gerichte triage (passende en effectieve jeugdhulp). Daarbij gaan we uit van normaliseren: we verbreden het pad van de normale ontwikkeling. Op basis hiervan kunnen we bepalen of er sprake is van een hulpvraag of van normale ontwikkeling/gedrag waarvoor we in de omgeving van het gezin steun kunnen vinden. We zetten hulp en steun in op de plekken in de gewone leefwereld om meedoen voor zoveel mogelijk jeugdigen mogelijk te maken. We kijken bij het verwijzen naar jeugdhulp altijd naar de context waarin een hulpvraag zich voordoet en we ondersteunen dat het gezin of de jeugdige een besluit neemt over passende zorg. Dat noemen we samen beslissen met het gezin. Een stevige basis helpt partners om hun zorgproces effectiever te maken en voorkomt dat we elkaars werk herhalen en daarmee het gezin belasten.

Afbakening van de functies/taken van de gebiedsteams

De leidraad bij de ingezette doorontwikkeling is gebaseerd op de door KPMG in 2019 geformuleerde basisfuncties gemeentelijke toegang jeugdhulp (wijk- en gebiedsteams), gedefinieerd aan de hand van vijf basisfuncties. Het is de lokale verantwoordelijkheid van iedere gemeente om te zorgen dat deze functies geborgd zijn in het lokale team.

1. Veilige leefomgeving: heb oog voor een veilige leefomgeving van de inwoner en pas de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling toe.
2. Tijdig signaleren van vraag: wees aanwezig daar waar de doelgroep is, zodat vragen gezien worden. Maak verbinding met de wijk en werk 'outreachend'. Investeer in preventie.
3. Vindbare en toegankelijke hulp: wees toegankelijk en vindbaar en voer een goede triage uit
4. Handelen met een brede blik: verhelder de vraag, maak een plan van en met het gezin en verleen ondersteuning, beleg de regie, maak duidelijke afspraken, houd een vinger aan de pols en blijf zichtbaar en benaderbaar.
5. Leren en verbeteren: Verzamel inzichten over je handelen, deel ze, ga erover in gesprek en trek er lessen uit.

Ten aanzien van het begrip 'casusregie' vormt de handreiking die hiervoor is opgesteld door Toezicht Sociaal Domein het inhoudelijk kader.

Relevante documenten

KPMG (2019). *Handreiking Toezicht Sociaal Domein.*
Ketenbreed leren (2022). *Betrek mij gewoon!' Op zoek naar verbeterkansen voor de jeugdhulp in het casusonderzoek Ketenbreed Leren*
NJI (2023). *Kwaliteitskompas jeugd.*
Sociaal Domein Fryslân (2023). *Monitor gemeentelijke toegang tot jeugdhulp.*
Sociaal Domein Fryslân (2016) *Pedagogische visie 'Sa doch ik dat'.*
Sociaal Domein Fryslân (2022). Regiovisie Jeugdhulp Mei inoar foar us bern.
Sociaal Domein Fryslân (2020). *Visie op gebiedsteams.*
Sociaal Domein Fryslân (2020). Toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming
VWS (2022). *Hervormingsagenda jeugd.*

BESTUUR
Op bestuurlijk niveau staat het formuleren van de ambities centraal. De ambities worden geformuleerd in de vorm van doelstellingen. Het is de stip op de horizon waar we met de hele jeugdregio aan werken.
Ontwikkelopgave 2023/2024: 1.Concretiseren bestuurlijke ambities en benodigde regionale uniformiteit in de (gemeentelijke) toegang tot jeugdhulp in aansluiting op de doelstellingen van de Hervormingsagenda en het toekomstscenario + het inzichtelijk maken van de benodigde bestuurlijke randvoorwaarden om deze uniformiteit op te kunnen volgen. 2.In gezamenlijkheid met partners verkennen wat de realisatie van de ontwikkellijn betekent voor de samenwerking met maatschappelijke partners.

Partners	Resultaat:
Kerngroep Bestuurders Friese gemeenten Samenwerkingspartners -Bestuurders Gi's -Bestuurders GGD -Bestuurders zorgaanbieders -Bestuurders onderwijs (i.s.m. regiovisie ontwikkellijn onderwijs/zorg gemeente) -Adviesvangers Zorgbelang (vertegenwoordiging jongeren)	Een eenduidige visie, (bestuurlijke) afspraken en opvolging wat betreft de benodigde basiskennis en uniformiteit in handelen door wijk en gebiedsteams -

BELEID

Op het tactische niveau brengen we de hoog over ambities dichter naar de praktijk en herformuleren we ze naar concretere doelen. In het jaarplan van de regiovisie worden deze doelen als ontwikkellijnen opgenomen. De uitkomsten van de Regionale monitor toegang tot jeugdhulp vormen input voor deze concretisering[1].

Ontwikkelopgaven

Prioriteit (realisatie juni 2023- juni 2024)

I. Evaluatie en doorontwikkeling ondersteuningsplan met behulp van de Kenniswerkplaats Jeugd Friesland – *randvoorwaardelijk om opgave II, III en IV te kunnen realiseren*
II. Eenduidige hantering casusregie door gemeenten (en vast aanspreekpunt)
III. Kwaliteit van de triage/ een betere en tijdige verklarende analyse van onderliggende factoren
IV. Monitoring van de hulp (doelrealisatie, client-tevredenheid) en effectiviteit van triage/verwijzing met behulp van kwaliteitskompas jeugd (2023)

2024

V. Definiëren benodigde kennis binnen de gebiedsteams
VI. Procesafspraken wat betreft integrale samenhangende hulp als er hulpvragen spelen bij meerdere gezinsleden of op meerdere gebieden
VII. Ontwikkel een gezamenlijke aanpak voor het terugdringen en/of overbruggen van wachtlijsten tot de benodigde ondersteuning is ingezet (overbruggingszorg);

Lokale opvolging (alle gemeenten)

VIII. Gestructureerd en methodisch werken – maakt onderdeel uit van vervolg-monitoring – invulling van de ontwikkelopgave is aan de individuele gemeenten zelf.
IX. Gebruik richtlijnen jeugdhulp

Adviezen uit monitor die elders opgevolgd worden maar waarbij goede afstemming moet zijn over doel, proces en resultaat:

[1] Meer tekst en uitleg omtrent de ontwikkelopgaven is terug te vinden in het rapport Sociaal Domein Fryslân (2023). *Monitor gemeentelijke toegang tot jeugdhulp.*

X. Maak afspraken over samenwerking tussen gemeenten en onderwijs - *Regiovisie ontwikkellijn gemeenten en onderwijs* *XI.* Maak afspraken over de veiligheidsketen (waaronder afspraken over op- en afschalen van ondersteuning) – *toekomstscenario kind- en gezinsbescherming* XII. Opvolging eenduidige veiligheids- en risicotaxatie (ARIJ) - *toekomstscenario kind- en gezinsbescherming* Nog te bepalen: XIII. Ontwikkel een regionaal gedragen visie op normaliseren en een handelingskader – nader te bepalen *XIV.* Maak afspraken over regionaal beschikbare (basis)ondersteuning – nader te bepalen XV. Ontwikkel een gezamenlijke aanpak voor het terugbrengen van de eigen wachtlijsten voor intake en vaststellen ondersteuning; XVI. Investeer in kwantitatieve en kwalitatieve bezetting van de teams XVII. Het ontwikkelen/samenbrengen van een regionaal kennisarrangement, een meerjarig, structureel samenwerkingsverband waarin gemeenten, kennisinstellingen en regionale partijen samenwerken aan vraagstukken rondom de doorontwikkeling van de toegang tot jeugdhulp –	
Partners Werkgroep AO Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Friesland **Klankbord** Adviesvangers (Zorgbelang) Zorgaanbieders Gi's GGD Praktijkvertegenwoordiging gebiedsteams In verbinding met werkgroepen: Onderwijs jeugdhulp/ passend onderwijs/ toekomstscenario	**Resultaat** Concretisering van de ambities leidt tot een structurele verbetering van de kwaliteit van de uitvoering en het aanpakken van de knelpunten in de toeleiding naar jeugdhulp in de Friese gemeenten.

PRAKTIJK	
Op het operationele niveau leggen we uit hoe we dit denken te gaan doen. Welke activiteiten, projecten en besluiten gaan de gewenste transformatie daadwerkelijk brengen? Welke resultaten moeten we opleveren om te constateren dat we het goed hebben gedaan?	
Ontwikkelpunten/ Activiteiten Wordt ingevuld in samenwerking met praktijk na akkoord BO	
Partners	**Resultaat**